

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 8/21
Luxembourg den 26. januar 2021

Dom i forenede sager C-422/19 og C-423/19
Johannes Dietrich og Norbert Häring mod Hessischer Rundfunk

En medlemsstat i euroområdet kan forpligte sine myndigheder til at acceptere betalinger i kontant, men den kan også af offentlige hensyn begrænse denne betalingsmulighed

En sådan begrænsning kan bl.a. begrundes, når kontant betaling kan indebære en urimelig omkostning for myndighederne på grund af et meget stort antal betalingspligtige personer

To tyske statsborgere, der var betalingspligtige for radio- og TV-licens i delstaten Hessen (Tyskland), tilbød Hessischer Rundfunk (radioselskab i Hessen) at betale denne licens i kontant. Under henvisning til bekendtgørelsen for Hessischer Rundfunk vedrørende proceduren for betaling af radio- og TV-licens, som udelukker enhver mulighed for at betale denne licens i kontant ¹, afslog Hessischer Rundfunk deres forespørgsel og tilsendte dem betalingspåkrav.

De to tyske statsborgere anlagde sag til prøvelse af disse betalingskrav, og tvisterne nåede til Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager, Tyskland). Denne ret anførte, at udelukkelsen af muligheden for at betale radio- og TV-licensen med europengesedler, som var fastsat i bekendtgørelsen for Hessischer Rundfunk vedrørende proceduren for betaling, var i strid med en forbundsretlig bestemmelse, der havde forrang, og som fastsatte, at europengesedler er det eneste ubegrænset lovlige betalingsmiddel ².

Idet Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager) rejste tvivl om foreneligheden af denne forbundsretlige bestemmelse med Unionens enekompetence på området for den monetære politik for de medlemsstater, der har euroen som valuta, forelagde den spørgsmålet for Domstolen til præjudiciel afgørelse. Denne ret ønskede ligeledes oplyst, om den status som lovligt betalingsmiddel, som europengesedler har, forbyder en medlemsstats offentlige enheder at udelukke muligheden for ved kontant betaling at frigøre sig fra en betalingsforpligtelse, som de offentlige myndigheder har pålagt, således som det er tilfældet med betalingen af radio- og TV-licensen i delstaten Hessen.

Domstolen (Store Afdeling) fastslog, at en medlemsstat, der har euroen som valuta, i forbindelse med organiseringen af dens offentlige forvaltning kan indføre en foranstaltning, som forpligter dens myndigheder til at acceptere kontant betaling, eller af offentlige hensyn og under visse betingelser indføre en undtagelse fra denne forpligtelse.

Domstolens bemærkninger

I første omgang fortolkede Domstolen begrebet »monetær politik«, på hvilket område Unionen har enekompetence for de medlemsstater, der har euroen som valuta ³.

Indledningsvis præciserede Domstolen, at dette begreb ikke er begrænset til den operationelle gennemførelse heraf, men ligeledes indebærer en normativ dimension, der skal sikre euroens

¹ § 10, stk. 2, i Satzung des Hessischen Rundfunks über das Verfahren zur Leistung der Rundfunkbeiträge (bekendtgørelse for Hessischer Rundfunk vedrørende proceduren for betaling af radio- og TV-licens) af 5.12.2012.

² § 14, stk. 1, andet punktum, i Gesetz über die Deutsche Bundesbank (lov om den tyske nationalbank), som offentliggjort den 22.10.1992 (BGBl. 1992 I, s. 1782), som ændret ved lov af 4.7.2013 (BGBl. 2013 I, s. 1981).

³ I medfør af artikel 3, stk. 1, litra c), TEUF, eftersom det i henhold til artikel 2, stk. 1, TEUF kun er Unionen, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter på dette område.

status som fælles valuta. Dernæst bemærkede Domstolen, at ved kun at give europengesedler, der udstedes af Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker, status som »lovligt betalingsmiddel«⁴ forankres den officielle karakter af disse pengesedler i euroområdet, idet det udelukkes, at andre pengesedler ligeledes kan have denne status. Domstolen tilføjede i denne henseende, at begrebet »lovligt betalingsmiddel« hvad angår et betalingsmiddel i en valutaenhed betyder, at dette betalingsmiddel ikke generelt kan afvises til opfyldelse af et krav i samme valutaenhed til dets fulde pålydende værdi med frigørende virkning. Endelig fremhævede Domstolen, at den omstændighed, at EU-lovgiver kan fastsætte de foranstaltninger, der er nødvendige for anvendelsen af euroen som fælles valuta⁵, afspejler kravet om at fastsætte ensartede principper for alle de medlemsstater, der har euroen som valuta, og bidrager til at opfylde hovedformålet med Unionens monetære politik, der består i at fastholde prisstabilitet.

Domstolen fastslog følgelig, at kun Unionen har kompetence til nærmere at angive den retlige ordning for europengesedlers status som lovligt betalingsmiddel. Den bemærkede i denne henseende, at når Unionen tillægges enekompetence, kan medlemsstaterne ikke indføre eller opretholde en bestemmelse, der henhører under denne kompetence, selv hvor Unionen ikke har udøvet sin enekompetence.

Med dette sagt bemærkede Domstolen, at det ikke er nødvendigt for forankringen eller opretholdelsen af effektiviteten af europengesedlers status som lovligt betalingsmiddel at fastsætte en absolut forpligtelse til at acceptere disse pengesedler som betalingsmiddel. Det er heller ikke nødvendigt, at Unionen udtømmende og ensartet opstiller undtagelserne til denne principielle forpligtelse, så længe det som hovedregel er muligt at betale i kontant.

Domstolen konkluderede følgelig, at de medlemsstater, der har euroen som valuta, har kompetence til at regulere de nærmere bestemmelser for frigørelse fra betalingsforpligtelser, så længe det som hovedregel er muligt at betale i kontant i samme valuta. En medlemsstat kan således indføre en foranstaltning, som forpligter dens offentlige myndigheder til at acceptere betalinger i kontant i denne valuta.

Hernæst bemærkede Domstolen, at eurosedler og -mønters status som lovligt betalingsmiddel principielt indebærer en forpligtelse til at acceptere dem. Den præciserede imidlertid, at denne forpligtelse principielt kan begrænses af medlemsstaterne med henvisning til offentlige hensyn, forudsat at disse begrænsninger står i rimeligt forhold til det offentlige hensyn, som forfølges, hvilket bl.a. indebærer, at der findes andre lovlige midler til betaling af pengegæld.

Domstolen anførte i denne henseende, at det er af offentlige hensyn, at pengeskyld til offentlige myndigheder kan opfyldes på en sådan måde, at det ikke for disse offentlige myndigheder indebærer en urimelig omkostning, som hindrer disse i at sikre, at ydelserne udbydes til den laveste pris. Offentlige hensyn, der vedrører nødvendigheden af at sikre opfyldelsen af en betalingsforpligtelse, som de offentlige myndigheder har pålagt, kan begrunde en begrænsning af adgangen til kontant betaling, bl.a. når antallet af betalingspligtige, hos hvilke fordringen skal inddrives, er meget stort.

Det tilkom ikke desto mindre Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager) at efterprøve, om en sådan begrænsning står i rimeligt forhold til formålet om en effektiv opkrævning af radio- og TV-licensen, navnlig med hensyn til den omstændighed, at alternative lovlige betalingsmidler muligvis ikke er let tilgængelige for alle betalingspligtige personer herfor.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstv. Det tilkommer den

⁴ Europengesedlers status som lovligt betalingsmiddel er sikret ved artikel 128, stk. 1, tredje punktum, TEUF, artikel 16, stk. 1, tredje punktum, i protokol (nr. 4) om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank (EUT 2016, C 202, s. 230) og artikel 10, andet punktum, i Rådets forordning (EF) nr. 974/98 af 3.5.1998 om indførelse af euroen (EFT 1998, L 139, s. 1).

⁵ Artikel 133 TEUF.

nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra dommens offentliggørelse kan fås via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106